

התכדור

בידיים שלו

רון ראובן ממיתר, שחקן באולינג ותיק וממייסדי עמותת 'כדורת באר-שבע', מקדיש את מרבית זמנו למען ילדים וצעירים בעלי צרכים מיוחדים. מה שהחל כעיסוק התנדבותי אחרי שחלה, הפך במהרה למפעל חיים ענק. "החלום שלי זה להפוך את הילדים האלה לספורטאים מצוינים שיתחרו במסגרות בינלאומיות", הוא אומר

עודד בר-מאיר * צילום: שי שמואלי

של ביירות. לאחר המלחמה היא יצא ראובן לקורס קצינים במסגרת יחידת תחזוקה. כקצין תחזוקה צעיר הוא שירת ביחידות שונות, בהם גם כקצין בינוי של בסיס האימונים המרכזי של צה"ל בצא"ל. לים והשתחרר משירותו הסדיר בדרגת סרן. בשירות המילואים שלו הוא שימש כמלווה של אנשי שב"כ בפעילויותיהם השונות, פעילויות שהשתיקה יפה להם. עם השנים הוא משתבץ ביחידת אספקה פיקודית של פיקוד הדרום, בה הוא שירת כסמג"ד, כשאת שירותו הצבאי הוא סיים בדרגת רב סרן.

במהלך מבצע 'עמוד ענן' מצא עצמו ראובן מאושפז בבית החולים לצורך ניתוח במערות האף. "זה פשוט אכל אותי", הוא נזכר, "החברה שלי בשטח, המבצע בעיצומו ואני תקוע בבית החור לים. רציתי לקום ולברוח חזרה ליחידה, אבל המפקד שלי הזהיר אותי לבל אעשה זאת. זה שיגע אותי. חזרתי הביתה בתחושה קשה, שאני לא נמצא עם היחידה שלי ברגע האמת. זה גם היה האות לסיום שירותי הצבאי".

נאלץ לפרוש

אותו ניתוח, כך מתברר, היה למעשה עוד חוליה במסכת הרפואית אותה נושא רון ראובן בשנים האחרונות והיא זו שתוביל בסופו של דבר לעשייתו ההתנדבותית יוצאת הדופן. במשך 17 שנים עבד ראובן ב'תרכובות ברום' כמפעיל במתקני ייצור שונים של המפעל. בחלק מהמתקנים הוא היה גם בין המקימים והמתכננים. לפני כארבע שנים נרשמה אבן דרך בחייו של ראובן, כאשר התגלה כי הוא סובל ממחלת דם, מה שחייב אותו לפרוש מעבודתו.

למען הילדים

לכאורה, יש מי שיגדירו את ראובן כעוף מזור, שהתנהלותו סביב העמותה שהקים היא יוצאת דופן וחריגה, אך הוא בשלו. אם יש צורך, הוא יעלה על רכבו ויעשה קילומטראז' מביתו במיתר ועד קצות הארץ כדי לראווג להניכי העמותה, ילדים וצעירים בעלי צרכים מיוחדים, הנמצאים במסגרות כמו אל"ט, 'בית כהן', 'כפר האירוסים' והחינוך המיוחד בבאר-שבע, והכל על חשבוננו. הכל בהתנדבות.

לא פחות מכך, מעוררת תמיהה גם העובדה כיצד זה מי שהיה בצעירותו לוחם בצנתנים ומאחר יותר שירת כסגן מפקד גדוד של יחידת אספקה פיקודית, שערך לפני כשלוש שנים לא נחשף לשום פעילות קהילתית-התנדבותית, מוצא עצמו שקוע עד צוואר, לייצור לוח כימים, כשהוא נותן את נשמתו ואת ליבו למען אלה שהגורל לא היטיב עימם.

סיפור חייו של רון ראובן יכול מן הסתם לשפוך אור על השאלה הזו. ראובן (52), תושב מיתר, נשוי, אב לשלושה ילדים וסבא לשני נכדים, נולד וגדל בצעירייתו בבאר-שבע. את לימודיו היסודיים הוא עשה בבתי הספר 'מעוז' ו'אמירים'. ההמשך היה בבית הספר התיכון מקיף ד' במגמת שרשטט מכונות. את שירותו הצבאי הוא עשה, כאמור, בגדוד 202 של הצנחנים.

במהלך שירותו פרצה מלחמת לב"ן הראשונה והוא היה בין אלה שהגיעו באותה מלחמה עד לפאתי נמל התעופה

בין שלל המסמכים הרבים אותם נושא רון ראובן בתיקו הוא שולף לנו מעטפת ניילון גדולה המכילה אוגדן עב כרס שנושא את הלוגו של המוסד לביטוח לאומי.



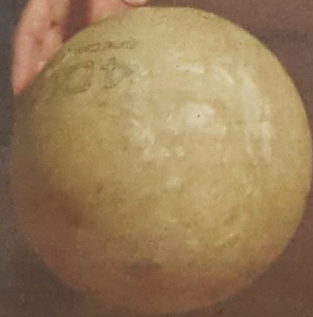
לפני כשלוש שנים הוכר ראובן על ידי הביטוח הלאומי כנכה לצמיתות בשיעור של כ-85 אחוז, אבל הוא עדיין לא מצא את הזמן לפעול למימוש זכויותיו. מבחינתו, יש לו סדרי עדיפויות, ומה שנראה לבן אדם מן היישוב כצעד מתבקש ונורמלי לכל דבר, לראובן יש העדפות אחרות, גם אם זה אמור להתבטא בכספים רבים שהוא זכאי להם.

לרון ראובן לא בוער שום דבר. לרדיו, העיסוק בניהול ותפעול עמותת "נגב באולינג למחויבות ומצוינות", אותה הקים לפני כשנתיים וחצי והוא עומד בראשה, מעל לכל. גם לפגישה עמו הוא ביטל החתיבות משפחתית ברמות בייביסיטינג על הנכדים והתייבב לראיון. "בני משפחתי", הוא אומר, "יודעים שעבורי אין דבר חשוב יותר מאשר הע"מ מותה הוו שהקמתי עם עוד כמה אנשים טובים שעזרו לי בדרך. זה מפעל החיים שלי ובשביל זה אני מקריב לא מעט, אבל אני שלם עם זה. כל עוד מדובר בעמור תה ובחתיכים שאנחנו מטפלים בהם, אני פועל שבעה ימים בשבוע, 24 שעות בכל יממה, גם אם זה בא על חשבון המשפחה. בשביל העמותה הוא אני מוכן לעשות הכל. מבחינתי, לראות היוך של ילד בעל צרכים מיוחדים אחרי פעילות כלשהי שלנו או לקבל מכתב תודה מהורה של ילד כזה, זה שווה את הכל. אין דבר נהדר יותר מזה".



רון ראובן.
"בזכותם יש לי
בשביל מה לקום
בבוקר"

אומרים לי שאני מגזים. אני פועל ללא שכר, אך אחד לא מחזיר לי את ההוצאות על הרכב כשאני נוסע לכל מיני מקומות למען העמותה. אני עושה את זה על חשבוני מכל הלב. אני נותן ומקבל יותר במלוא מובן המילה"





התברר כי יודעים של



ראובן עם הנערים. חיוך של ילד שווה הכל

"כאשר עברתי את הניתוח במערת האף", משחזר ראובן את אותו הרגע בו הוא התברר על מחלתו, "התברר במהלך מתן חומר ההרדמה, כי יש בעיה בקרונית הרם שלי, שבמשך השנים ספג חומרים כימיים כתוצאה מעבודה רבת שנים במפעל שמייצר חומרים כימיים. ההסיפה לחומרים כימיים עשתה את שלה".
וזה עוד לא הכל. בעוד ראובן מעכל את הבשורה הזו, הוא החל או לבחון את המשך עבודתו. במהלך ביקור אצל הרופא פאה התעסקותית הוא לקה באירוע מוחי קל, למולו הטוב, שלא הותיר בו צלקות מרחיקות לכת, למעט חולשה קלה ביד וברגל. "שלוש שנים", הוא מציין, "אני סובב את הסיפור הזה".
בעקבות זאת, פרש ראובן מעבודתו תוך שהוא זוכה, כדבריו, לתנאים מתגמלים שמאפשרים לו קבלת משכורת עד הגיעו לגיל פנסיה במסגרת הסכם של פרישה מרצון. "תיגמלו אותי כך", הוא מציין, "שלא אצטרך לדאוג לעתיד הכלכלי, ומצד שני, אני פנוי לעשייה למען הקהילה".

למען הקהילה

"בתקופת המחלה", מספר ראובן, "הייתי בבית במשך כשנה וחצי. נלחמתי עם עצמי מכהינה בריאותית עם עליות ומורדות. הייתי מוצא את עצמי לא אחת מכורבל במיטה כאפס מעשה, בתחושה של חוסר רצון לעשות בכלל משהו. לא עניין אותי שום דבר. עד אז לא היה לי חסר שום דבר, ופתאום הרגשתי שאין לי בשביל מה לקום בבוקר. הבשתי לעצמי מה האלה".

החשיבה הזו הובילה את ראובן לתהליך של טיפול פסיכולוגי, תוך גיבוי ותמיכה של אשתו. "הבנתי", אומר ראובן, "כשי לחלוטית של דמעה בעיניו, שיש מוחות לחיים. החלטתי או שאני לוקח את עצמי ורוצה לפעול למען הקהילה. עד אז זה בכלל לא היה בכיוון שלי. פניתי למחלקת הרווחה בעיריית באר שבע, הם הציעו לי להקים עמותה שתפעל למען הקהילה".

ראובן הרים את הכפפה כשהחל קום באולינג ותיק, שנימנה על מייסדי עמותת 'כדורת באר שבע', הוא החליט לשלב את אהבתו באולינג עם היוזמה להקים עמותה שתפעל למען ילדים וצעירים בעלי צרכים מיוחדים. ראובן רתם ליישום יוזמתו מספר חברים שהתלהבו לרעיון.

"זה הרכה יותר מאתגר", הוא מציין, "זה מפתח חיים. היה לי חלום להפוך את אותם בעלי צרכים מיוחדים לספורטאים מצויינים שיתחרו במסגרות בינלאומיות כדומת הספייד אולימפיקס. זה נשמע אולי הזוי ואני מכיר בכך שאנשים חושבים שאני לא נורמלי, אך אני ראתי בעיני רוחי צעירים כאלה מתאמנים באולינג והופכים לספורטאים טובים מן הימים יצגו את ישראל בתחרויות בינלאומיות".

מאיה שואבים את התעוזה הזו? "זה לא פשוט. אני מלווה את החברה האלה לילות כימים ואין אושר יותר גדול, כשאתה רואה ילד כזה מחייך מאוזן לאוזן. תאר לעצמך שהצלחתי נו לארגן אירוע שילד, הניד העמותה, מקבל כדורסל מידה של שחקני מכבי תל אביב לפני פתיחת משחק במסגרת היורוליג על הפרקט בהיכל מנורה מב' טחום לעיני רבבת צופים ועוד מיליונים שצפו בטלוויזיה. זה משהו גדול".

למה בעצם באולינג? מה המיוחד בענף הזה? "כשחקן באולינג ותיק התחברתי לזה. בכונתי להביא את החניכים להישגים

יש לי חזון שהתלמידים הרגילים יחנכו את הילדים בעלי צרכים מיוחדים. יש לי גם כוונה להביא לכאן סטודנטים ממוסדות ההשכלה הגבוהה בעיר ובאזור, שיסייעו בלימודים ובפעילויות השונות לחניכי העמותה"

לקבל את השונה

דרך באולינג. זה סוג של ענף ספורט, שאתה מבחין כיצד הילד או הנער מתמודדים עם המגבלות, מתגברים ומגלים עים להישגים, לא דווקא ספורטיביים, אלא בהתנהגות ובהרגלי למידה. אתה רואה בעיניים שלהם שהם רוצים להצליח. ממש להוטים לזה.

יודעים להעריך

הורים וחניכים בעמותה מוקירים את פועלו של רון ראובן • "מה שרון והעמותה בראשותו עושים עבור הבת שלנו זה בבחינת קרן אור", אומרת אחת האמהות

בסיומו של משחק כדורת לפני חודשים אחרים ניגשה טל, נערה צעירה בעלת צרכים מיוחדים, המשתתפת בפרויקט של עמותת 'נגב באולינג למחויבות ומצוינות', לרון ראובן, הניחה בידו פתק וביקשה ממנו לקרוא אותו רק בתום מחזור הליגה. ראובן הכניס את הפתק לתיקו האישי ושכח ממנו. רק כעבור שבועות אחרים, כאשר חיפש מסמך כלשהו, הוא נתקל בפתק של טל. כתב היד היה כמעט בלתי קריא, אך בסופו של דבר הצליח לפענח את הכתוב באותה פיסת נייר. רמעות עלו בעיניו מריח התרגשות כשקרא את הכתוב: "יש לך לב רחב וזה", כתבה טל, "היה מאוד כיף איתך כחוג באולינג. אני מאד מתגעגעת אליך. אין כמוך בעולם הזה וגם בעולם הבא. מכל הלב, מה שאתה רוצה, שיתגשם. שתמיד תהיה מאושר".

"אין מילים לתאר את הפעילות הזו", מציינת אם לאחת מחניכות העמותה, "אין דבר הרומה לתחושות המציפות אותי כשאני רואה יודעת על הפעילות בה משתתפת הבת שלי. רמעות של התרגשות מציפות את עיניי, לאחר שכבר חשבת ששעם השנים יכשו הרמעות. מה שרון והעמותה בראשותו ער שים עבור הבת שלנו זה בבחינת קרן אור".

"בהתחלה", מספרת ר', תושבת האזור, אם לילד אויטסט המשתתף בפרויקט, "הייתי מאוד ספקנית לגבי הצלחתו של בני בפרויקט באולינג. מרובי בענף ספורט שדורש סבלנות, יצירת תקשורת עם אחרים והתמדה, לא בדיוק תכר נות שאופייניות לאוטיסטים. היה לי חשש כבד לגבי שיתוף הפעולה של הבן שלי ויצירת הקשר עם שאר משתתפי הפרויקט ומכוננו עם רון עצמו. הורדתי הרבה ציפיות בקטע הזה. כיום, כשנתיים לאחר תחילת הפרויקט, אני רואה את השיפור הניכר שחל בבן שלי. זה עניין של תהליך, אבל רואים את ההתקדמות הבן שלי רוכש ערכי סבלנות ויצירת תקשורת עם אחרים. הוא כבר לא אפסתי כבעבר. הוא שמח כשהוא מצליח והוא עצוב כשהוא לא מצליח. בעבר זה בכלל לא היה קיים לגביו. מדובר בפרויקט מרהים, לא מעט, ואולי בעיקר, בוכחות של רון שהמסירות שלו והדאגה שלו לחניכי הפרויקט היא יוצאת דופן מסוגה. זה לא דבר מובן מאליו".

לבר מהפעילות השוטפת במרכז באולינג בבאר שבע, משתתפים הדי נכים גם במסגרת תחרותית של ליגת באולינג הארצית. בעלי הצרכים המיוחדים מצטרפים ל-65 שחקני באולינג שרשומים בעמותה ושאינם בעלי צרכים מיוחדים. במסגרת התחרות הכדורת הישראלית, שראובן, אגב, משמש כגובר ההתחרות, משתתפת קבוצת באולינג הבאר שבעית בתחרויות הליגה הארצית, בשאיפה להגיע בשנה הקרובה לליגה הלאומית, הבכירה יותר.

ראובן מרגיש כי השנה גם נקלטו במסגרת העמותה 15 תלמידים מבית הספר 'טכניה' בבאר שבע, שאמנם הם אינם בעלי צרכים מיוחדים, אך הם מוגדרים כ'נוער בסכון', בעוד ראובן דווקא מגיד אותם כ'נוער עם פוטנציאל'. "הנ צעירים האלה", מספר ראובן, "מקפידים להגיע לכאן כדי להתאמן באולינג. אני לוקח אותם כמודל לקראת מימוש חלום שלי להקים בבאר שבע ליגת באולינג של בתי הספר בעיר, כשהתלמידים הרגילים ישמחו כחונכים לשחקנים בעלי צרכים מיוחדים. זה לא רק עניין של נתינה, כי אם גם לקבל את השונה".

היכן העדיף הזה עומד ביזום? "בינתים זה בגדר חלום. הכוונה היא להגשים אותו בתחילת שנת 2016. זה החזון שלי. בכלל, יש לי חזון שהתלמידים הרגילים יחנכו את הילדים בעלי צרכים מיוחדים. יש לי גם כוונה להביא לכאן סטודנטים ממוסדות ההשכלה הגבוהה בעיר ובאזור, שיסייעו בלימודים ובפעילויות השונות לחניכי העמותה".

הבשורה תצא מהנגב

נכון לעכשיו, ענף הכדורת (באולינג) עומד להיכלל כענף ספורט לכל דבר באולימפיאדת טוקיו בשנת 2020. ראובן כבר רוקם חלום שלא להמחיק את ההזדמנות הזו, ובמחוז הקודח כבר רואה את הקמת מרכז באולינג בבאר שבע, שמ בירת הנגב תצא הבשורה. יתרה מזאת, ראובן גם מרכיב כהתלהבות על הקמת מרכז ספורט חדש בבאר שבע שכלול את ענפי הספורט המקובלים במסגרת פרויקט הספייד אולימפיקס עבור אותם ספורטאים בעלי צרכים מיוחדים, כשיתוף עיריית באר שבע.

"הנה אחרי שנים", הוא מטעים, "הוקם ונחנך לפני כשבועיים האצטדיון החדש ויש לנו קריית ספורט משוכללת, או אין שום סיבה שגם מרכז הספורט לבעלי צר





המדרון בידיים שלו



רון ראובן עם המדליות והגביעים. מכל הלב

בהסעות החניכים לתחרויות ספורט, ארוחות לדרך, תלבושות. ספורט וקיום אירועים שונים, כרוכות בלא מעט הוצאות כספיות.

ראובן יודע לציין ש"הפעילות שלנו עם בעלי הצרכים המיוחדים נעשית לא רק בזכות אלה שנותנים את נשמתם ואת ליבם, אלא גם את כספם. יש לנו עשרות נסיעות לתחרויות מחוץ לכאר-שבע ומישהו צריך לממן את זה. בזכות אותם אנשים טובים, אנשי עסקים, קבלנים, בעלי מפעלים וחברות שונות באזור, שגרתמים למשימה הזו, מתקיימת הפעילות הזו. זה מהמם את הלב. לפעמים, כשאני מקבל באמצע הנסיעה שיחת טלפון מאיזה ספונסר, שהוא מבשר לי על אישור תרומה מצידו לעמותה, אני עוצר את הרכב בצד הדרך ובוכה כמו תינוק. זה לא דבר מובן מאליו".

בכל זאת, אתה לא זוכה להרמת גבה מצד המשפחה, המקורבים אליך, על היותך 'מורעל' לנושא, כאחד שאולי השתבשה דעתו?

"יכול להיות. זה מכאיב אותי לסייג טוואיט של נתינה, למצב שאיכפת לי מהוולט, מהשונה. ער לא מזמן זה היה רחוק ממני ועכשיו כל כולי למען הקהילה. כנראה, שהייתי צריך לחטוף איזה 'ובנג' כדי להביא את מהות החיים. החיים ניתנו לנו במתנה. אף אחד מאיתנו לא יודע מה יקרה איתו בעוד שנייה, בעוד דקה. אז הגעתי למסקנה, שאם אני יכול לתת מעצמי למען הקהילה שיהיה טוב ושנוכל לקבל את השונה, אז אני כולי לעשייה הזו. וכי יש לי גיבוי מהמשפחה, אז זה נתון יותר כוח".

גם כשמדובר בפעילות מיוחדת שבזו?

"אומרים לי לעתים שאני מגויס. תראה, אני גם פועל ללא שכר, אף אחד לא מחויר לי את ההוצאות על הרכב כשאני נוסע לכל מיני מקומות למען העמותה וחניכיה. אני עושה את זה על חשבונתי ומכל הלב. אני נותן ומקבל יותר במלוא מובן המילה. החיים שלי נראים אחרת עם הנתינה הזאת. לקבל חיבוק מילד בעל צרכים מיוחדים, אוטוסיסט או מוגבל כלשהו, שמגיע לבאולינג או ג'וי לוי של התרגשות כשאתה בא אליו למי קום בו הוא שווה ומטופל, זה שווה את הכל. איפה תראה דבר כזה? הם נותנים לי המון תעצומות נפש. בזכותם יש לי בשביל מה לקום בבוקר".

כיום מיוחדים לא יוקם בכאר-שבע. אני מאמין, שאם אתה נחוש ביישום החזון הזה, אז אין סיבה שזה לא יקרה".

בינתיים, על קירות משרדו הקטן של רון ראובן במרכז הבאולינג בכאר-שבע תלויות המדליות הרבות, בהן זכו חניכי העמותה בתחרויות השונות ושלל תעודות המעידות על השתתפות החניכים במסגרות השונות.

גולת הכותרת של הישגי העמותה היא כמוזן וכייתה של סיגל אמיתי, תושבת באר-שבע, מפעילות העמותה, במדליית ארד ב'ספיישל אולימפיקס', האולימפיאדה לבעלי צרכים מיוחדים שהתקיימה לפני כחודשיים בלוס אנג'לס שבארצות הברית.

אמיתי, למען הדיוק, ליוותה ספוריטאית בעלת צרכים מיוחדים, תושבת מרכז הארץ, אשר זכתה במדליה, אך על פי חוקי התחרות גם המלווה זוכה בכבוד לענוד על צווארו את המדליה הנכספת. ראובן, כמוזן, לא נח על זרי הרפנה ומאמין בכל מאודו שיבוא היום וגם ספורטאי בעל צרכים מיוחדים מאזור הנגב יזכה לעמוד על הפודיום כשהוא עטור במדליה אולימפית.

זכיה בזה, מה עושה לך?
"זו הגשמת חלום, פשוטו כמשמעו. זה חלק משרשרת שכוללת נתינה, זכיה והצלחה. כשאני רואה פעילה שלנו על הפודיום במסגרת עולמית שכזו, זו הגשמת חלום. רק מי שחולם יכול להגשים ויש לו לאן לשאוף".

מפעל חיים

התמסרותו של רון ראובן למפעל חיו היא בהחלט חריגה. "במהלך מחלתי", הוא מספר בהתרגשות בלתי מוסתרת, "נולדה לי הנכדה הראשונה. שמרתי עליה כמו סבא טוב. הייתי או נוכח הנסיכות, סבא במשרה מלאה. טיפולתי בה במסירות, טיילתי איתה והכרתי את כל הסבתות ואת האמהות שטיילו עם התינוקות. מאז שלקחתי על עצמי את הטיפול של העמותה, בני המשפחה שלי יודעים שהעמותה קודמת לכל. זה מפעל חיים שלי. לעמותה הזו אני מקדיש את חיי ולא אתן לאף אחד לפגוע בעמותה ובחניכיה שלה. העמותה הזו בנויה כולה על נתינה של אנשים טובים. האנשים כאן נותנים את נשמתם למען בעלי הצרכים המיוחדים. אלה מלאכים אמיתיים".

פעילויות העמותה, בין אם מדובר